
[2007-10-RE](#)

CAUSA 2007-10-RE

Número de registre 101-2007. Recurs d'empara

AUTE DEL 25 DE MAIG DEL 2007

BOPA núm. 47, del 6 de juny del 2007

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el 20 de febrer del 2007 per la representació processal de la Fundació Betània, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra els autes del 3 d'octubre del 2006 i del 15 de desembre del mateix any, dictats pel Tribunal de Corts, per haver-se produït una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i atès que demana al Tribunal Constitucional que admeti, amb efectes suspensius, aquest recurs i que dicti sentència "estimant el recurs, declarant que FUNDACIÓ BETÀNIA pot considerar lesionat el seu dret a la jurisdicció en les vessants indicades, anul·lant els Autes del Tribunal de Corts de 3 d'octubre i de 15 de desembre de 2006, així com els Autes de la Batllia de 10 de març i 27 de març de 2006";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 16 de març del 2007;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Carles Viver Pi-Sunyer;

Antecedents

Primer

L'any 1997, la Fundació Betània va presentar una querella contra els Srs. Andreu Terreros Cevallos, Josep M. Loan Fité, Daniel Armengol Mora i altres, per un presumpte delictes d'imprudència amb resultat de danys.

Segon

El 12 d'agost del 2004, el batlle instructor va declarar conclòs el sumari, i va elevar les actuacions davant el Tribunal de Batlles.

Tercer

Mitjançant aute del 10 de març del 2006, la batlle instructora declarava prescrita l'acció penal per aplicació del nou Codi, aprovat per la Llei del 21 de febrer del 2005, i sobreseïa definitivament la causa penal.

Quart

Aquesta part va presentar dos recursos d'apel·lació, ja que va considerar que aquest aute vulnerava el dret a un procés degut, perquè emanava d'un òrgan manifestament incompetent i el dret a la jurisdicció, perquè declarava prescrita una acció oportunament exercitada.

Cinquè

El 27 de març del 2006, la Secció Penal del Tribunal de Batlles va dictar un aute mitjançant el qual es rectificava les "mencions per error material" relatives a la qualitat en què la batlle va dictar l'aute de sobreseïment.

Sisè

Aquest mateix dia, el Tribunal de Corts va ordenar tramitar el recurs d'apel·lació com si hagués estat interposat contra una resolució del Tribunal de Batlles i, el va desestimar el 3 d'agost del mateix any.

Setè

Aquesta part va presentar un incident de nul·litat d'actuacions contra aquesta resolució, i el 15 de desembre del 2006, el Tribunal de Corts també el va desestimar.

Vuitè

El 20 de febrer del 2006, la Fundació recurrent va presentar un recurs d'empara en què manifestava, en primer lloc, que s'havia vulnerat el dret a un procés degut i el dret a un jutge predeterminat per la llei pel fet que l'aute de sobreseïment estava signat per un sol batlle, ja fos el batlle instructor o el batlle ponent de la causa, perquè d'acord amb l'article 125 i concordants del Codi de procediment penal, i amb la jurisprudència del Tribunal de Corts, la decisió de sobreseure o no la causa penal és competència del Tribunal de Batlles que està format per tres batlles i la decisió s'ha d'adoptar col·legiadament. Ara bé, no es tracta d'un conflicte de competències entre jurisdiccions, sinó d'una absència de jurisdicció. Aquesta part també considera que el Tribunal de Corts no pot esmenar aquesta resolució mitjançant la seva ratificació, com tampoc es pot considerar que el ponent expressi "el parer de l'òrgan jurisdiccional"; perquè un tribunal col·legiat delibera i decideix i tots els components han de signar la resolució adoptada.

En segon lloc, el fet de sobreseure aquesta causa per prescripció de l'acció vulnera el dret a la jurisdicció, ja que s'ha d'interpretar la llei penal de manera conforme a la Constitució i "La retroactivitat prevista a la nova llei no s'imposa sobre els efectes jurídics guanyats a l'empara del Codi Penal anterior", en concret no anul·la la interrupció de la prescripció que va assolir-se amb la presentació de la querella.

Per acabar, aquesta part demana al Tribunal Constitucional que admeti, amb efectes suspensius, aquest recurs i que dicti sentència "estimant el recurs, declarant que FUNDACIÓ BETÀNIA pot considerar lesionat el seu dret a la jurisdicció en les vessants indicades, anul·lant els Autes del Tribunal de Corts de 3 d'octubre i de 15 de desembre de 2006, així com els Autes de la Batllia de 10

de març i 27 de març de 2006.”

Novè

El 16 de març del 2007, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què s'oposava a l'admissió a tràmit d'aquest recurs d'empara per manca de contingut constitucional en la pretensió formulada.

El Ministeri Fiscal considera que un error o una vulneració de la norma processal no comporta per si mateixa una vulneració del dret a la jurisdicció, cal que existeixi una vulneració material d'aquest dret, és a dir, que el Tribunal Constitucional només pot considerar aquelles vulneracions formals del dret a la jurisdicció que comportin una indefensió material. Aquest no és el cas en aquesta causa, ja que la recurrent a pogut al·legar en tot moment amb plenitud de garanties davant de l'òrgan jurisdiccional competent.

D'altra banda, el Ministeri Fiscal recorda que, d'acord amb els articles 86.1 i 87 de la Constitució, la interpretació de les normes de procediment correspon per natura als òrgans jurisdiccionals ordinaris i destaca que la interpretació efectuada pels tribunals ordinaris de l'articulat del nou Codi penal no és coincident amb les pretensions de la recurrent, però està motivada directament en les disposicions d'aquest nou Codi.

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licita la inadmissió a tràmit del recurs d'empara 2007-10-RE.

Fonament jurídic únic

Com s'ha exposat amb deteniment en els antecedents, la recurrent en empara al·lega una doble vulneració del dret a la jurisdicció de l'article 10 de la Constitució.

D'una banda, sosté que l'aute del 10 de març del 2006, que declara el sobreseïment definitiu de la causa, conculca els drets a un procés degut i al jutge predeterminat per la llei en ser dictat pel batlle instructor en lloc del Tribunal de Batlles com era preceptiu. La rectificació posterior, derivada de la declaració d'error material, no subsana la vulneració, ja que el batlle ponent tampoc està legitimat per adoptar aquesta resolució, que correspon al Tribunal de Batlles com a tal. La intervenció del Tribunal de Corts en apel·lació tampoc evitaria la lesió del seu dret constitucional, ja que s'hauria perdut la segona instància, que és obligada en l'àmbit penal.

La segona vulneració del dret a la jurisdicció deriva, segons el parer de la recurrent, de la declaració de la prescripció de l'acció judicial com a conseqüència de l'aplicació, que qualifica com a retroactiva, del nou Codi penal.

Cap d'aquestes dues al·legacions poden ser acollides.

Pel que fa a la primera de les lesions denunciades, cal constatar únicament que el sistema de recursos previstos a l'ordenament andorrà té com a finalitat principal corregir els errors en els quals hagin pogut incórrer els òrgans jurisdiccionals inferiors i suplir les seves mancances. Això és el que va fer el Tribunal de Corts en pronunciar-se novament sobre la qüestió plantejada davant el Tribunal de Batlles. Certament, en hipòtesi, aquesta subsanació en segona instància podria suscitar dubtes des de la perspectiva del dret a la doble instància penal si aquest dret pogués ser al·legat per la recurrent. Però aquest no és el cas en el supòsit aquí enjudiciat, ja que el dret a la doble instància correspon als acusats en processos sancionadors, però no s'estén també a les parts acusadores.

En relació amb la qüestió de fons, aquest Tribunal ha tingut ocasió de recordar en una resolució recent sobre una qüestió idèntica a la que aquí es planteja, que, en rigor, la demanda d'empara es fonamenta únicament en la discrepància de la recurrent en la interpretació i aplicació realitzada pel Tribunal de Corts del precepte de la nova Llei qualificada del Codi penal que estableix l'aplicació retroactiva de les normes relatives a la prescripció.

Plantejada així la qüestió, cal recordar que aquest Tribunal Constitucional ha reiterat que la selecció, la interpretació i l'aplicació de les normes processals són qüestions de legalitat ordinària que corresponen realitzar en exclusiva als òrgans de la jurisdicció judicial i només adquireixen relleu constitucional i poden ser controlades per la jurisdicció constitucional per vulneració de l'article 10 de la Constitució quan la resposta judicial pugui ser titllada d'arbitrària o lògicament irraonable.

Doncs bé, en aquest cas, és del tot evident que cap d'aquests retrets es pot fer a les resolucions objecte de recurs que s'han limitat a interpretar i aplicar de forma perfectament raonable i no rigorista, ni desproporcionada les regles que regulen la prescripció penal en un sentit que és plenament homologable a allò que correspon a aquesta institució en quasi tots els Estats de dret.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2007-10-RE, interposat per la representació processal de la Fundació Betània contra els autes del 3 d'octubre del 2006 i del 15 de desembre del mateix any, dictats pel Tribunal de Corts.

Segon

No hi ha condemna expressa en costes per no existir parts contràries.

Tercer

Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal.

Quart

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 25 de maig del 2007.

Didier Maus

Carles Viver Pi-Sunyer

President

Vicepresident

Miguel Herrero de Miñón

Magistrat